Här gäller det att slåss snyggt
SÅ FÖRSTÅR DU JUDO

Den utvecklingen kunde säkert munkarna inte vågat drömma om.

För det var så det hela började. Kinesiska munkar för många, många sekler sedan var trötta på att få stryk av en massa banditer och rövare som regelbundet plundrade dem.

Munkarna var förbjudna att bära vapen – men de ville ändå försvara sig på något sätt mot de ständiga övergreppen.

Så småningom utvecklade de ett effektivt slagsmålssystem där de framgångsrikt kunde försvara sig mot till och med tungt beväpnade rövare.

Det är den tekniken som i dag går under samlingsnamnet budosporter. Budon är i sin tur indelad i discipliner som karate, kendo, jiu-jitsu och judo.

Judon utvecklades av en japan runt sekelskiftet. Han ville att man skulle kunna använda munkarnas gamla självförsvarskonst i tävlingsform.

Men för att antalet överlevande skulle vara maximalt lät han sortera bort de grepp och slag som han ansåg kunna skada motståndaren.

Resultatet blev judo. I dag en sport med olympisk status och med en otrolig massa utövare över hela jorden.

Bara i Sverige finns cira 12.000 aktiva. Judon har vuxit sig stor.

Ändå är judon inte någon

Staffan Wictorin

publiksport i vårt land. Jämfört med den traditionella brottningen och dess affischnamn som Frank Andersson är judo nästan helt okänd för den sportintresserade svensken.

Detta trots att Sverige internationellt är förvånansvärt fint framme.

– En förklaring kan vara de lite märkliga reglerna, menar Bertil Ström, svensk OS-kandidat -80 och lundaklubben Lugis tränare.

Eftersom judon härstammar från Japan har den japanska termonologin och de japanska ceremonierna hängt med. Likaså

REGLERNA

Försök och häng med på den här förklaringen:

- En match går i fem minuter, effektiv tid.
- Ingen match kan sluta oavgjort.
- En mattdomare och två poängdomare skipar rättvisa.
- Det gäller att kasta sin motståndare så snyggt som möjligt. Om han hamnar på rygg eller mage spelar ingen roll. Domarna avgör kastets kvalitet.
- Är kastet perfekt utfört så är segern vunnen. Det är då domaren skriker "Ippon".
- Är kastet nästan perfekt heter det "wazaari". Två "wazaari" räcker till seger.
- Ett lite sämre utfört kast kallas "yuko". Längst ner på skalan finns "koka".
- Men två "yuko" bedöms inte som bättre än en "wazaari". Även om en tävlande har 100 "yoko" och motståndaren bara en "wazaari" så vinner han med "wazaari".
- Man kan dessutom vinna en match genom att hålla sin motståndare stilla på mattan i 30 sekunder.
- Eller också ta strupgrepp. Fastnar man i ett sådant bör man ge upp. Annars svimmar man tämligen snabbt.
- Passivitetsvarningar utdelas. Man kan bli diskvalificerad för maskning.

Sporten är indelad i sju viktklasser.

– Visserligen är judo en tekniksport. Men om två tekniskt jämnbördiga motståndare möts så vinner den starkaste och tyngste, säger Bertil Ström.

KONSERVATIV

– Om jag finge råda skulle reglerna ändras och bli mera lika brottningens. Med poäng och sånt där. Judon är en konservativ sport och det kan nog bli besvärligt att få gehör för sådana önskemål internationellt.

Vilka egenskaper är då viktiga för en framgångsrik judo-utövare?

Jo, bra balans, en utmärkt kondition, snabbhet och styrka.

Det fordras mycket kondition och kraft att orka rycka och dra i motståndarens kläder. Det krävs en fin balans för att kunna parera angrepp och själv sätta in attacker.

Det behövs snabbhet och reaktionsförmåga för att i rätt hundradel kunna koppla ett grepp och utföra kastet, helst så bra att domaren skriker "Ippon".

– Faktum är att undersökningar visar att judon tillhör de allra konditionskrävande sporterna, säger Bertil.

● *Pang i backen! Men ont ska det inte göra. Något av det första man får lära sig i judo är att falla rätt. När man kan den tekniken så spelar det ingen roll hur många gånger man kastas.*

● *Marianne Jönsson i underivisningstagen. Det är många små adepter som ska läras de rätta kasten. Lugis träningslokal är fylld till bristningsgränsen.*

Lugis topp tjej:
Träna gärna judo-men inte i självförsvar!

Judo är utmärkt för alla som är ute efter allsidig träning.

Vill man däremot lära sig judo för att effektivt kunna försvara sig själv är man nog lite snett ute.

En av Sveriges duktigaste judotjejer heter Marianne Jönsson, 20 år. Hon läser engelska på universitetet i Lund och tränar judo tre/fyra gånger i veckan hos Lugi.

Som främsta judo-prestation vill hon sätta en fjärdeplats i öppna västtyska mästerskapen. Hon har ett par andraplaceringar i SM och ett brons.

– Jag är rätt trött på den här självförsvarsdebatten, säger hon.

– Blir man utsatt för våld så är möjligheterna att klara sig ändå rätt små. Det räcker med att den som angriper är beväpnad för att ens chanser ska minska avsevärt.

– Det kommer hit rätt många tjejer som vill lära judo just för att kunna försvara sig bättre. En i mina öron rätt underlig motivering. De flesta brukar tröttna snabbt.

DILEMMAT

– Det är förresten den saken som är hela dilemmat för tjej-judon. Vi håller på några år – och sedan när vi börjar utvecklas så lägger vi av. Synd. För hur ska vi kunna göra svensk tjej-judo internationellt gångbar om den tränden håller i sig?

Marianne ger själv svaret:

– Genom att skaffa en bättre organisation. Pressa fram resurser till sammandragningar, träningsläger etc.

Själv satsar hon på internationella framgångar. Tränar hårt och medvetet.

– Jag älskar judon för att den ger så allsidig träning. Man kan verkligen bygga upp kroppen. Hela kroppen. Simning t ex utvecklar överkroppen oproportionellt mycket.

JUNIOR-EM

Men judo tränar alla musklerna. En härlig sport som jag själv kom in på av en slump för fem år sedan.

Den här helgen går junior-EM. Sveriges lag innehåller flera medaljaspiranter. De har i ett par veckors tid gnuggats hårt av Bertil Ström. Flera tunga träningspass om dagen. Svetten rinner.

Men något av den underkastelse och kadaverdisciplin som är ett arv från Japan märker man inte mycket av.

Visserligen bugar man åt varandra före och efter passen. Men ungefär där stannar det österländska inslaget.

– Ja, vi har bara tagit över den delen av japansk kultur som är anpassningsbar till svenska förhållanden. Resten är vi inte intresserade av, säger Bertil Ström.

Nytt bråk med Frank Andersson
NOBBAS I FYRSTADS!

Av BESS SVENSSON

Sundsvalls AIK tar nu fram de hårda tyglarna mot Frank Andersson och dekreterar: kommer du inte och tränar i vår klubb, får du inte heller representera vår förening!

– Det finns en oro kring Frank som vi inte kan acceptera, säger gamle världsstjärnan i brottning Pelle Svensson, numera både ordförande och tränare i Sundsvalls AIK.

– Det heter visserligen att ensam är stark, men Franks agerande inrymmer många svagheter. Givetvis behöver svensk brottning en sådan stjärna som Frank, men jag vill vända på steken och säga, "att Frank behöver även svensk brottning".

"ENMANSTEATER"

– Uttryckt mera rakt på sak: vår klubb kommer inte att acceptera någon "enmansteater". Det bör inte heller Svenska brottningsförbundet göra!

– Vår styrelse har beslutat, att Frank måste visa sig i träningslokalen åtminstone några dagar före en stor tävling för att få representera vår klubb.

– Så skedde inte nu. Han lovade mig förra veckan att komma och träna i Sundsvall i måndags den 13 november. Han har fortfarande inte synts till i vår träningslokal och får därför inte representera oss i B-fyrstads lördag–söndag i Broby, då vi möter Viking, Limhamn och Björnekulla.

– Frank måste resa med truppen för att få representera oss. Någon privattransport för honom till tävlingarna i sällskap med en eller flera kompisar, accepterar vi inte.

– Jag har inte sett Frank Andersson sedan juni månad, dvs före Mexiko-VM. Han bor i Stockholm, men måste i varje fall gästspela hos oss varje helg om han vill representera oss.

– Nu har vi skärpt kraven på honom, vilket jag anser vara det enda riktiga.

Pelle, 35 år, som nu väger 105 kg, kommer nu att uppträda som ankare i Sundsvalls B-fyrstadslag på lördag och söndag i Broby. Han startar i tyngsta klassen plus 100 kg.

– Jag väger 105 kg och har inte tävlat på 2 ½ år, men tränar varje vecka och bör ha kondition att även kunna genomföra en poängmatch, säger han.

– För övrigt räknar jag med vinst för mitt lag i Broby. Vi skulle i så fall avancera till A-gruppen nästa säsong. En fin jubileumspresent för klubben, Vi fyller 60 år nästa säsong.

Arbetet jämför cup-notan
MFF-netto: 180.000 kr Basel: över halv milj!

Av LENNART STRANDBERG

Glädjande stor publik samlades som bekant kring Stadionarenen, när MFF möte Kiev – och intäkterna blev också fullt acceptabla: MFF lyfte 300.000 kronor.

Vi har jämfört med Basel – som mötte Stuttgart i första omgången av UEFA-cupen – och kommit fram till, att nettot ligger på ca 550.000 kr för laget från Schweiz mot c:a 180.000 kronor för "di blåe".

Det är MFF-kassören Bertil Persson som varit oss behjälpliga med MFF:s siffror.

Först emellertid Basel:

Intäkter från hemma matchen 886.000 kronor, med TV (75.000)

Utgifter:

Spelarna premier	40.000
Prov till UEFA	30.000
Resa och hotell i Stuttgart	17.500
Gåvor till Stuttgart	12.500
Träningsläger	5.500
Möte med pressen	5.000
Annonser	3.000
Domares hotell	3.000
Representation	2.000
Diverse	3.000
Biljettskatt	105.000
Domares resor	7.500
Förbundets prov	2.000
Stadionhyra	51.000
Försäkringar	21.000
Summa	308.000

Den stora utgiften är följaktligen biljettskatten, som torde motsvara vår nöjesskatt – men den slipper sporten som bekant numera i Sverige.

Nu över till jämförbara MFF-siffror:

Intäkter alltså 300.000 plus 60.000 i TV-pengar. Gör 360.000.

Utgifter:

Spelarnas segerpremier 15x665 kr	9.985
För avancemang till kvartsfinalen	30.000
Öresersättning	13.695
Prov till UEFA	9.081
Resor till Kiev	49.575
Gåvor till Kiev	2.000
Träningsläger	0
Möte med pressen	2.000
Fest för spelarna efter matchen	2.000
Annonser	7.000
Domarnas hotell	2.100
Kievs inkvartering	9.500
Domarnas resor	3.000
Planhyra	46.551
Summa	186.487

Här tillkommer en utgift på c:a 1.500, en räkning som Kiev lämnade efter sig, när man var i Malmö för att – spionera på motståndaren.

Den utgiften lär väl också MFF ta på sig, för nettot blir ändå hyggliga 180.000 kronor.

Alltid något – men rätt blygsamt om man jämför med Basel!

Nastase lika elak i London

LONDON (TT-Reuter): Ilie Nastase, som ådömdes åtskilliga hunddra dolalr i böter under Stockholm Open, går på i samma stil i den GP-turnering som inleddes i London på måndagen.

Nastases första offer var amerikanen Peter Fleming, som helt kom av sig och inte fick ordning på sitt spel, utan föll med 3–6, 4–6. Nastase körde hela sitt register med gester, clowneriier, fördröjningstaktik och prat.

Fleming höll masken förvånansvärt fint på banan, men efteråt uttryckte han sin besvikelse:

– Jag trodde att Ilie var min vän, men nästa gång jag möter honom skall jag före matchen säga ått honom att jag tänker slå in ansiktet på honom, om han försööker några tricks.

● *Äntligen landslaget för jättelöftet Christina Zätterström! Mot Sovjet 19–21 november blir det debut.*

Handbolls bomb:
Christian får chans i landslaget

AV BENGT BERGELIN

LUND: Nu får äntligen Christian Zätterström, 20, från Lugi chans i handbollslandslaget!

Debuten sker mot Sovjet nu på söndag i Linköping. Christian ska vara kantskytt och niometersskytt.

Bertil Andersén ska i dag presentera landslaget mot Sovjet vid en träff i Stockholm.

Christian är "bomben" i truppen.

Tidigare har Andersén menat att det är för tidigt att plocka med Christian. Nu har han tänkt om. Kanske för den ihärdiga positiva kritik av Christian i de här spalterna?

– Nej, säger Bertil och fortsätter:

– Det är bättre att ta ut ett framtidslöfte än en gammal avdankad spelare. Och vi behöver skytte och en kantman. Jag tror att Christian kommer att smälta fint in i laget. Säger landslagsbasen och har ytterligare en förändring.

– "Böta" Hasselberg från Drott går också in som kantskytt. Vi kan använda honom både till vänster och höger.

Claes Ribendahl kan inte vara med. Han skadades mot Hellas när han slog in segermålet för Lugi och är sjukskriven.

– Vi hoppas att han ska kunna bli spelklar till matchen mot Kiruna i serien.